

Üniversite : İstanbul Kültür Üniversitesi
Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Anabilim Dalı : İktisat
Bölüm : Para ve Sermaye Piyasaları
Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Begüm Erdil Şahin
Tez Türü ve Tarihi : Tezli Yüksek Lisans – 2020

ÖZET

FİNANSAL SERBESTLEŞME SÜRECİNDE ULUSLARARASI SERMAYE HAREKETLERİNİN TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜ ÜZERİNE ETKİLERİ

XX. yüzyılın son döneminden itibaren dünya genelinde etkili olan bilişim ve iletişim alanında meydana gelen teknolojik gelişmeler ile bunlardan kaynaklı finansal ürünlerde görülen çeşitlilik ve dış ticaret hacminde görülen genişleme, finansal küreselleşme sürecini hızlandırmıştır. 4 Ocak 1980’de dışa dönük ve serbest piyasa ilkelerine dayalı ekonomi uygulamalarını ilke edinen yapısal uyum programı gündeme getirilerek Türkiye’de kapsamı geniş bir serbestleşme ve reform süreci başlatılmış ve finansal serbestleşmeyle ilgili politikalar da söz konusu sürecin en önemli unsurlarından biri olmuştur.

Sermaye hareketlerinin serbestleşmesine bağlı olarak giren yabancı sermayenin, özellikle girdikleri ülke ekonomilerinde verimlilik, finansal istikrar ve istihdamla ilgili etkiler oluşturması beklenmektedir.

Türk bankacılık sektörüne yabancı sermaye sahiplerinin ilgisi, 2001’den başlayarak yükselen bir ivmeyle gelişmiştir. Türkiye’nin o süreçte aynı parti tarafından ve liberal ekonomik politikalar izlenerek yönetiliyor olması, bu da bu süreçte doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının artması noktasında etkili olmuştur.

2001’den itibaren bankacılık sektöründe yaşanan gelişmelere bakıldığında 2002’de 130 Milyar Dolar büyüklüğe sahip olan sektör, 2008’de 465 Milyar dolar düzeylerinde bir büyüklüğe ulaştığı görülmektedir. Bu dönemde sektörün gayri safi yurt içi hâsıla içindeki payı da %57 düzeyinden, %77’lere yükselmiştir. Bu dönem içinde sektörde yaşanan birçok gelişme, yeniden yapılandırmanın tamamlanmasını ve sektörün güçlenmesini sağlamıştır. 2002 yılından itibaren Türk bankacılık sektöründe uygulamaya konulan sıkı maliye programları, serbest kur stratejileri ve enflasyonla

mücadele yolları finansal fiyatların istikrarlı olmasını sağlamıştır. Kredilerde gerçekleştirilen kapsamlı düzenlemelere bağı olarak standart oranların hesaplanması ve kredi sınırlarında AB düzenlemeleriyle ilgili öz kaynak tanımlamasına paralel olarak konsolide öz kaynak tanımlaması da yapılarak bir tek mali tablonun hazırlanması esası tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Serbestleşme, Uluslararası Sermaye, Bankacılık Sektörü, Türkiye

University : Istanbul Kültür University
Institute : Institute of Graduate Studies
Department : Economy
Programme : Monetary and Stock Markets
Supervisor : Dr. Öğr. Üyesi Begüm Erdil Şahin
Degree Awarded and Date : MA – 2020

Astract

The technological developments taking place in the field of information and communication which has been effective all over the world since the last century, the diversity seen in the financial products stemming from these and the expansion in the foreign trade volume accelerated the process of financial globalization.

January 4, 1980 in the extrovert and the free market by bringing principles-based economy application of structural adjustment programs of the principle in Turkey started an extensive liberalization and reform process and policies related to financial liberalization has also been one of the most important aspects of these processes.

Foreign capital, which is dependent on the liberalization of capital movements, is expected to have impacts on productivity, financial stability and employment, especially in the economies of the countries they invest.

The interest of foreign capital holders in the Turkish banking sector has developed with an increasing momentum starting from 2001. Looking at the developments in the banking sector since 2001, which had a size of 130 billion dollars in 2002, especially in 2008 banking sector reached a size of 465 billion dollars. In this period, the share of the sector in the gross domestic product increased from 57% to 77%. During this period, many developments in the sector led to the completion of restructuring and strengthening of the sector. Since 2002 Turkish banking sector have ensured the stability of financial prices, free exchange strategies and anti-inflationary methods implemented.

In accordance with the comprehensive regulations on loans, the standard ratios are calculated and consolidated equity definition in line with the EU regulations on credit limits has been determined and a single financial statement is prepared.

Key words: Financial Liberalization, International Capital, Banking Sector, Turkey